

Youth Climate Lab in gesprek

17/06/2022 - Roeselare - Zomerfeest Wereldhuis

Youth Climate Lab

Youth Climate Lab is een 11.11.11-jongerencommunity in actie voor het klimaat, ondersteund door de provincie West-Vlaanderen. Jongeren organiseren klimaatacties die mensen informeren & actief aanzetten tot verandering. Door acties te organiseren, tonen we dat er draagvlak is en roepen we politici en vervuilende industrieën op om klimaatrechtvaardige en structurele keuzes te maken.

Bezorgdheden jongeren

Persoonlijke belevenis van klimaatactivist(e) Amber Declercq uit Kortrijk, 24 jaar.

We zagen jongeren week na week op straat komen om actie te voeren tijdens de klimaatmarsen. Amber Declercq, voorzitter van de jeugdraad van Kortrijk, komt spreken over waarom jongeren zo relevant zijn in het verhaal rond klimaatactie en waarom projecten zoals deze belangrijker zijn dan ooit.

Een vraag voor het klimaat van Hermien Dedrie uit Dadizele, 22 jaar.

Hoe worden kunststofverwerkende- en/of textielbedrijven door de provincie West-Vlaanderen gestimuleerd om duurzaam te ondernemen?

Hoe worden bedrijven gestimuleerd om natuurlijke, hernieuwbare grondstoffen te gebruiken? Hoe wordt er ingezet op mechanische recyclage van natuurlijke producten of chemische recyclage van kunststoffen? Op welke manieren wordt er al ingezet op de transitie naar een circulaire economie binnen deze sector? Hoe gaan jullie het gebruik van *virgin* synthetische grondstoffen beperken in de toekomst in de West-Vlaamse (textiel)industrie? Welke stappen zet de provincie om de wetgeving rond het gebruik van toxische stoffen strenger te maken de komende 2 jaar? Hoe zien jullie er op toe dat jongeren een stem krijgen binnen gigantische bedrijven? Hoe wil de provincie bedrijven informeren, sensibiliseren en aanzetten tot actie met bewustwording en innovatie als gevolg? Is er een aanspreekpunt binnen deze industrie die wij, als jongeren, als klimaatactivisten kunnen aanspreken?

Een vraag voor het klimaat van Wolf France uit Roeselare, 23 jaar.

Hoe wil de Provincie ervoor zorgen dat er bij elke investering vanuit Provincie West-Vlaanderen een klimaattoets wordt gemaakt om die investering te koppelen aan het halen van de klimaatdoelstellingen?

Op wat zullen jullie deze toets baseren? Welke rol speelt de provincie in het coördineren van de verschillende doelstellingen enerzijds geformuleerd door de gewesten, anderzijds door de gemeenten?

Suggesties

klimaatrechtvaardigheid en mitigerende maatregelen zijn de voornaamste thema's van Youth Climate Lab. De klimaatcrisis eindigt niet aan landsgrenzen dus we gaan op zoek naar hoe we (op lokaal vlak) de meest getroffen doelgroepen en regio's kunnen ondersteunen door in overleg met (internationale) jongeren acties te bedenken. Hieronder geven we enkele suggesties (voor beleidsdoelstellingen en acties) die kunnen opgenomen worden in de toekomstige strategienota van provincie West-Vlaanderen:

- De landbouwsector in West-Vlaanderen transformeert zich in agro-ecologische landbouw/[agroforestry](#) met principes van permacultuur, [voedsellandschappen](#), ...
- In West-Vlaanderen krijgt de natuur rechten en gaan we op zoek naar internationale good practices zoals in [Ecuador](#) waar de rechten van de natuur opgenomen zijn in de grondwet.
- De provincie faciliteert internationale netwerken om expertise uit te delen om actie te ondernemen op vlak van klimaatmitigatie en -adaptie in België en elders in de wereld.
- Wanneer internationale contacten gelegd worden, schuift de provincie klimaatrechtvaardigheid naar voor.
- De provincie faciliteert jaarlijks een participatiemoment voor en door jongeren(organisaties) waarop aanbevelingen voor het beleid geformuleerd worden.
- West-Vlaanderen is een sterke toeristische provincie waar een bezoeker zich makkelijk kan verplaatsen met het openbaar vervoer of andere (klimaatneutrale) vervoersmogelijkheden.
- Het openbaar vervoer of andere deel- en vervoersmogelijkheden in West-Vlaanderen zijn elektrisch of op waterstofgas.
- Bedrijven die al gesetteld zijn of zich willen settelen in West-Vlaanderen voldoen aan klimaatrechtvaardige voorwaarden.
- Herbruikbaar plastic op evenementen schrappen en verwisselen naar circulaire alternatieven; bijvoorbeeld metalen alternatieven zoals aluminium bekers. Beter voor het vermijden van microplastic in het milieu en je lijf.

Volg Youth Climate Lab

[Site](#) | [Instagram](#) | TikTok @youthclimatelabwvl | [Facebook](#)

7 OKTOBER

Inspiratiedag 'klimaatactie(s) op school'
@Kortrijk 8.30uur - 16.30 uur

1-15 OKTOBER

Expo 'Young Faces'
@klimaatfestival Brugge | doorlopend

12,13 OKTOBER
of

Gesprek 'klimaatrechtvaardigheid en klimaatacties'
@klimaatfestival Brugge | in de avond

20 OKTOBER

Videopremière 'Kortrijk klimaatneutraal'
+ gesprek met politici en experts
@Kortrijk | in de avond

4-6 NOVEMBER

Klimaatkamp
@Gent | vr 18.00 uur - zo 17.00 uur

13 NOVEMBER

Decentrale klimaatactie in Vlaanderen met 'Climate CollActive'

Extra informatie over de persoonlijke belevenis van Amber

“Jongeren zijn de toekomst. Jullie denken misschien: ‘Met wat voor een ongelooflijk cliché en schaamteloze zelfpromotie komt zij nu af?’ Wel ik wil de uitspraak aanklagen. Het wordt steeds opnieuw herhaalt, maar hoe komt het dat de jongeren zelf zo weinig worden betrokken in de toekomst. De gemiddelde leeftijd van de parlementair in het Vlaams parlement is 45 jaar* en vrij wit, maar 5 mensen die in 2019 de eed aflegden waren 20’ers. Lijkt me niet representatief voor wie zagezegd de toekomst moet zijn. (*BRON onderaan)

Ik kan niet voor alle jongeren spreken, maar ik ben al met veel jongeren in gesprek gegaan. Ongeacht hun achtergrond, politieke voorkeur of zelfs geslacht, er is een consensus over de wereld waar de jongeren naar toe willen. Een wereld waarin iedereen een plek krijgt en eerlijk wordt behandeld (al zijn de meningen over wat dat wil zeggen niet altijd hetzelfde). Als ik dat vertaal, dan gaat dit over een wereld waar de klimaatimpact beperkt of zelfs teruggedraaid wordt, want niets is minder eerlijk dan wij, die als Westerse mens, het klimaat helemaal naar de vaantjes helpen en dat mensen in andere werelddelen veel zwaardere gevolgen moeten dragen dan wij.

Wij zijn misschien wel de toekomst, maar klimaatverandering niet meer. Die is er, in het hier en nu, we zien het allemaal. De ene wil het al wat duidelijker zien dan de andere, maar overal ter wereld zijn er weken lang durende bosbranden, droogtes en andere extreme natuur situaties en ook hier hebben we ongeziene overstromingen en waterschaarste.

Jongeren ZIJN onontkenbaar de toekomst, maar geef ze de kans om te leven in hun eigen toekomst, niet in de toekomst die jullie voor ons op ogen hebben. Geef jongeren de stem die ze vragen en begeleid ze naar geïnformeerde meningen, wat die dan ook mogen zijn. Help ze een weg te zoeken naar bestuursposities, ook al zijn we nog zo onwetend, dan is het aan jullie om die onwetendheid uit de weg te helpen. Jongeren zijn niet UW toekomst, ze zijn hun EIGEN toekomst”

BRON leeftijd parlementair: https://www.standaard.be/cnt/dmf20190618_04466984

Extra informatie over de vraag van Hermien

Hoe zullen kunststofverwerkende/textielbedrijven gestimuleerd worden om duurzaam te ondernemen?

Aan mijn grote bezorgdheid binnen deze problematiek met met gevolgen op klimaat en milieu hangen heel wat vragen vast;

Zal het gebruik van natuurlijke grondstoffen gestimuleerd worden? Zal er ingezet worden op het gebruik van hernieuwbare grondstoffen? Zal er ingezet worden op mechanische recyclage van natuurlijke producten of chemische recyclage van kunststoffen? Wordt er al ingezet op transitie naar circulaire

economie binnen deze sector? Zal het gebruik van *virgin* synthetische grondstoffen beperkter worden in de toekomst in de West-Vlaamse (textiel)industrie? Wanneer zal wetgeving rond het gebruik van toxische stoffen strenger worden? Hoe kunnen wij, jongeren een stem krijgen binnen die gigantische bedrijven? Hoe kunnen wij bedrijven informeren, sensibiliseren en aanzetten tot actie ondernemen met bewustwording en innovatie als gevolg? Is er een aanspreekpunt binnen deze industrie die wij, als jongeren, klimaatactivisten kunnen aanspreken?

De kunststofverwerkende (textiel)industrie heeft in West-Vlaanderen een groot aandeel. Uit het jaarverslag (2021) van Fedustria (Belgische federatie van de textiel- hout- en meubelindustrie) kunnen we afleiden dat België 581 textielbedrijven bezit, waarvan grotendeel gelegen is in West-Vlaanderen. In de strategienota van 2020-2025 lees ik dat West-Vlaanderen is de meest geïndustrialiseerde en sterkste landbouwprovincie is. De industrie heeft vijf economische speerpuntsectoren: nieuwe materialen 1 textiel en 2 kunststoffen, 3: machinebouw en 4: mechatronica, 5: voedingsindustrie. Mijn bezorgdheid ligt vooral bij de textiel- en kunststofverwerkende industrie.

In deze bedrijven wordt veelal gewerkt met synthetische grondstoffen (polyester, polypropyleen, polyethyleen, acylaten...). Deze grondstoffen worden gewonnen uit aardolie. Aardolie wordt vooral ontgonnen in Saoedi-Arabië, Venezuela, Iran, Irak, Libië, Nigeria... Deze ontginning raakt zowat alle grote thema's van de Noord-Zuidproblematiek zoals milieuvervuiling, klimaatproblematiek, waterschaarste, ontbossing, conflicten, corruptie, arbeidsomstandigheden, internationaal (afdwingbaar) recht, deregulering, schuldenlast en democratisering.

Niet alleen de ontginning van deze grondstof zorgt voor problemen. Eens we de aardolie gaan verwerken is er ook bij ons, in West-Vlaanderen vervuiling. Door middel van chemicaliën wordt de aardolie veelal omgezet naar kunstmatige granulaten of massa. Deze granulaten of massa worden vervolgens gesmolten en geëxtrudeerd tot garens en vezels. Deze garens/vezels ondergaan vaak verschillende bewerkingen met appreteermiddelen. Deze middelen staan erom bekend om wereldwijd 20% van het proper water te vervuilen. In deze tak van de industrie is er dus ook nood naar meer duurzaamheid en circulariteit.

De West-Vlaamse (textiel)kunststofverwerkende industrie is verantwoordelijk voor grote uitstoot-, wateremissies en waterverbruik. Onderzoek toont aan dat de textiel-en kledingindustrie bijvoorbeeld jaarlijks 79 miljard kubieke meter aan water verbruikt. Er wordt ook aangetoond dat de textielindustrie verantwoordelijk is voor minstens 10% van alle koolstofemissies in de wereld. Dat is meer dan de emissie die de lucht -en zeescheepvaart samen uitstoot. Onderzoek door het Europees Milieuagentschap toont aan dat het aandeel van textiel goed is voor een CO₂-uitstoot van 654 kilogram per persoon. Bovenstaande problematieken toont aan dat een transformatie naar een circulaire, duurzame en ecologische economie noodzakelijk is. (Europees Parlement, 2020)

Vervolgens bestaat er ook het onrustwekkend probleem van microplastics en nano-plastics. Jaarlijks komen een half miljoen ton microvezels in het zeewater terecht. 35% van deze microplastics zijn te wijten aan het wassen, dragen en gebruiken van synthetisch textiel. (Europees Parlement, 2020) Deze micro- of nano-plastics komen vrij in het water, maar zijn vaak zodanig klein dat deze onmogelijk te filteren zijn. Hierdoor is het een grote vervuiler van zee- en drinkwater. (Plastic Soup Foundation, 2022)

Recentelijk onderzoek van de Vrije Universiteit Amsterdam toont aan dat er microplastics teruggevonden zijn in de menselijke bloedbanen. Door middel van pyrolyse- gaschromatografie konden ze plastic deeltjes meten in het bloed van 22 vrijwilligers. Er werd vooral polyetheentereftalaat, polyethyleen en polypropyleen aangetroffen. De concentratie van plastic deeltjes was 1,6 µg/ml. De aanwezigheid van deze deeltjes zouden ook nog eens een gezondheidsrisico kunnen zijn. Welke

specifieke risico's dit zijn wordt verder onderzocht in het onderzoeksproject van de VUA. (Heather A.Leslie, 2022)

Tot slot heeft de textielindustrie ook een negatieve impact op het sociale leven. De textielindustrie trok doorheen de geschiedenis meer richting het Oosten. De afstandsfactor maakt deze industrie minder controleerbaar. Textielmedewerkers worden vaak blootgesteld aan toxische chemicaliën en de arbeidsomstandigheden zijn vaak erbarmelijk. Er is ook nog steeds sprake van uitbuiting, onderbetaling en kinderarbeid. (UCLL - Expertisecentrum Sustainable Resources, 2020)

Ik ben bezorgd naar hoe het verder moet. Ik wil weten wat ik zelf kan doen en waar ik hiervoor terecht kan.